

Tizenhét évvel ezelőtt, 1937-ben, új tisztiorvost neveztek ki Újpestre. A harmincöt éves férfi egy lelket sem ismert ott; ha az utcán sétált, egyszer sem kellett leemelnie a kalapját. Ismeretlenül került abba a hirtelen épült, kereteit folytonosan feszítő, lázasan terjeszkedő városba, ahol az ivóvíztől a csatornázásig mindenre panaszkodott a lakosság. Az új tisztiorvost: a pesti, józsefvárosi születésű Pesta Lászlót, aki egy álmos vidéki városba való praktizálás kanyarodójával tért vissza a főváros tőszomszédságába, bizalmatlansággal, gyanakvással fogadták. A bennszülöttek szemében visszataszítást keltett, hogy a fiatal ember nem igyekezik hasonulni az úgynevezett vezető rétegek gondolkodásához, nem keresi a törzsfőnökök kegyeit. Azt is szemére lobbantották, hogy nem életrevaló; rendelőjének előszobájában rendkívül sok a beteg, de majd mindegyik ingyenes. Tisztiorvos is többféle képpen lehet az ember: nézheti a beteget aktának, de úgyis, hogy az írott sorok mögé kutató és próbál segíteni a szenvedőkön. Az új tisztiorvos az utóbbi fáradságos és lelkiismeretes módszert választotta. A korszak ismert jellegzetessége az állandó jobbrabolódás volt; egy ideig Újpest szinte szigetnek tűnt fel, úgynevezett baloldali többségével, de a faszálódási folyamat óhatatlanul ott is bekövetkezett. Pesta László bár gyakorlatban nem foglalkozott politikával, demokratikus nézeteket hangoztatott. 1944-ben aztán a náci gyűlölködés céltáblája lett: nyíltan beszélték, hogy az üldözötteket a járványkórházba dugdossa be a kopók elől; gyártja az orvosi bizonyítványokat; ez nem cipelhető, az nem szállítható; aki nem akart fegyvert fogni, akire meggyőződése vagy származása miatt halál várt, az számíthatott rá. Amikor a németek bevonultak, a kézrekerítendőek fekete listáján az elsőkként szerepelt.

A felszabadulás után az Újpesti Nemzeti Bizottság elnöke lett. Az egykori újpesti tisztiorvos a Budapesti Városi Tanács elnökhelyettese, a Hazafias Népfront budapesti bizottságának alelnöke, képviselő, a TIT budapesti elnöke.

Gyermekek, lakás, autóbusz...

Tanácsi dolgozószobájában ülünk s bár régóta ismerem, most, hogy írok róla, alaposan szemügyre veszem. A halántéka táján erősen fehéredik a haja. Valamikor azt mondták volna, hogy „elegánsan öszül”. A legjellemzőbb és legáruőbb a kíváncsian figyelő, vidám tekintete. Szeret nevet-

ni, roppantul élvezi a bölcs, mélyre-nyúló humort, az elalvás pillanatában Mikszáth-kötet szokott kicsúszni a kezéből. Bár aligha van Budapesten olyan ember, akinek annyi dolga lenne, mint neki — mindig ráér, ajtaja nyitva áll. Mindenkit türelmesen végighallgat.

Megkérem, mondja el, mit csinált mostanában, a választás előtti, szokottnál is mozgalmasabb napokban.

— Mint országgyűlési képviselő, négy fogadónapot tartottam a XV.

kerületben, Rákospalotán és Pestúj- helyen. Igen sokan jelentek meg, panaszkokat és kívánságokat adtak elő. Örvendetes jelenségnek tartom, hogy nagyszámban nem egyéni sérelmek hozakodtak elő, hanem közösségi ügyekben emeltek szót.

— Például?

— Hangoztatták, hogy törődünk többet a gyermekekkel. A fiatalok lendületes labdajátékkal ne tegye tönkre a parkokat, hanem építsünk számukra pályákat. Sajnos kevés a pálya és egyelőre ezen alig tudunk segíteni. Elpanaszolták, hogy a gyermekek tiszteletlenek, különösen az idegen felnőttekkel szemben. Ebben a dologban központi irányítást kértek. Ma már fegyelmezik a növendékeket az iskolákban, nem úgy mint néhány évvel ezelőtt, de a gyermekek még mindig eléggé gorombák, sőt durva-beszédűek. Az olajgyári munkásfiatalság hiányolta a sportlehetőségeket. Megvizsgáltuk a panaszt és a XV. kerületi sportbizottság elnökét leváltottuk. A Rákospalotát Újpesttel össze-

kötő úton a dupla sorompo miatt gyakran nem lehet átjutni és az aszszonyok piacra menet félórakig is ácsorognak. Új felüljárót kértek. Az építkezést, igaz, nem valami nagyszabásút, de megkezdjük. A közlekedés megjavításáról is sok szó esett, több ötletet vetettek fel, persze ellentéte-seket is, mert, ami a város egyik részének jó lenne, az a másik részének rossz. Mindenesetre a 47-es autóbusz járatát megváltoztattuk a többség kívánságának megfelelően. Az egyéni panaszok javarésze: lakásügy! Lakás kell minél több, minél gyorsabban. Beszámolót is tartottam a XV. kerületben. Aztán a pedagógusok iskola-probléma ügyében is kinn jártunk Temesi osztályvezetővel. Szerencsére a kerületi Hazafias Népfrent-bizottság jó erőkből áll. A munka biztatóan indul.

Múlt, jelen, jövő

Amióta a Hazafias Népfrent megalakult, mint a budapesti bizottság alelnöke, temérdek feladatot vállalt magára: dolgozott az előkészítő bizottságban, kongresszusi küldött volt, részt vett a felhívás megszerkesztésében. Választói nagygyűlésén, a Lenin Intézetben három ezer ember szorongott, de legalább annyian rekedtek kinn az utcán.

Pesta szeretettel búvárkodik Budapest múltjában. Nemrégiben jelen voltam egy beszélgetésnél, amikor régi pesti házakat soroltak fel, ahol még emléktábla sém jelöli meg az épület történelmi, irodalmi vagy mű-

vészeti nevezetességét. Jókai szállásáról, Petőfi két lakásáról, Liszt Ferenc pesti tartózkodási helyéről és hasonlókról esett szó. Hogy méltatlankodott a mulasztás miatt és mennyire érdekelték őt a város multjának feladásba merülő emlékei. Így aztán természetes, hogy a választási nagygyűlésen mélyen a város multjába visszanyúlva kezdett beszélni. A gyűlés színtere — mondotta — az V. kerület, hazánk fővárosának, az ország szívének központi kerülete, földrajzi, mértani, történelmi központja. A kalandozások kora, a honalapító magyarok történelmi korszaka végén, itt ebben a kerületben, az Erzsébet-híd pesti hídfője körül állott a Castrum, Pest első csírája, a letelepedés, a kereskedelem kezdetének magja, mintegy ezer év előtt. A bátor lovasok, portyázó katonák megismerték a munkát, az alkotást. Végigvonulva az imádott város multján, megrajzolta a fejlődés útján a fények és árnyak játékait, egészen az ijesztő sötétségű közelmúltig, amikor az undorító Endre László ült városunk egyik legszebb, klasszikus empire épületében, a vármegyeházán. Majd hű képet tárva a város mai életéről, amikor háromszor annyi utas közlekedik, ötször olcsóbb áron, mint 1938-ban, felsorolta hány új parkot, gyermekjátékos-teret építettünk, hogyan fejlesztettük ki az egészségügy hatalmas szervezeteit. Széles ecsetvonásokkal megfestette a jövő perspektíváját, a gyors-ütemű lakásépítés, a szociális és kulturális ellátás terén ránk váró feladatok.

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: **Kellér Andor: ARCKÉP**

Forrás: *Est. Pp*

(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	(Oldal)
	<i>1954. XI. 27.</i>		

Osztályozás

92

Pesta László

Idő: "1954"

Személy:

Helyszám:

Az élet szépsége

Most Pesta László apjára gondolok, akit még ismertem. Ötletektől duzzadó, kitaláló elme volt, pallérozottan, kifejezően és meggyőzően írt; de az akkori életben klikkek állták útját, elfáradt, egy kicsit le is tört a küzdelmekben. Ami az apában, mint felvillanó, soha meg nem valósuló gondolat gomolygott, az ebben az erős férfiban tetté keményedett. Két nemzedéken belül a sors így gondoskodik arról, hogy egy család hasznára legyen a közösségnek.

Ötvenesek vagyunk, az élet szürkülő délutánján járunk. Megemlítem, hogy jómagam, aki, ha csak hónapokkal is, de fiatalabb vagyok nála, milyen hamar elfáradok, elkedvetlenelek, sokmindent vállatvonva abbahagyok. Ez nemcsak egészségkérdés és kondíció-ügy. Mi a titka ennek a lobogó aktivitásnak, ennek a csillapíthatatlan munkavágyának. Válasza engem nem elégít ki. Mert ezt mondja: „Szombat déltől hétfő reggelig nincs hivatás, nincs munka, nincs feladat. Csak erdő, hegy és mező. Ha rossz az idő; sakkozás otthon. Ez az egész. Ugy gondolom más is kell ehhez. Az a harmónia, amelyben az ember munkájához kapcsolódik. Egyszer olvastam egy pompás mondatot (már akkor is idézetben) erről Luis de León, a XVI. században élt spanyol költő fogalmazta, valahogy így hangzik: „Az élet szépsége: mindenki a természetével és feladatával meg-egyezően cselekedjek.”

Az elnökhelyettes bólint.

— Igen, ez igaz. És hozzáteszem: a munka legyen szórakozás, a szórakozás legyen munka. Itt van például az én esetem: a tanácsnak most hét színháza van, több mint kilencven mozi. Megnézem az új darabokat. Ki állíthatja, hogy nem szórakozom eleget?